

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

do projektu miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego gminy Międzychód
– część obrębu Gorzyń (strefa przemysłowa – północ)

Autor opracowania:
Marcin Piernikowski

A handwritten signature in blue ink, reading "Marcin Piernikowski", written over a dotted line.

Poznań, styczeń 2025 r.

I. WSTĘP.....	3
1. Podstawy formalno – prawne opracowania.....	3
2. Cele i zakres opracowania.....	3
3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	4
4. Źródła informacji wykorzystane w opracowaniu.....	4
II. OCENA AKTUALNEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA..	6
1. Położenie obszaru badań.....	6
2. Aktualny stan zagospodarowania i użytkowania terenu.....	7
3. Charakterystyka fizjograficzna terenu.....	7
4. Wartości kulturowe.....	10
5. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych.....	11
6. Stan, jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego.....	11
III. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU, JEGO GŁÓWNYCH CELACH I POWIĄZANIACH.....	15
1. Cele projektu planu miejscowego.....	15
2. Ustalenia projektu planu miejscowego.....	15
3. Powiązanie ustaleń projektu planu miejscowego z innymi dokumentami.....	15
4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego.....	17
IV. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO.....	17
V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM.....	18
VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PROJEKTU MPZP NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA.....	21
1. Wpływ na klimat lokalny i zanieczyszczenie powietrza.....	21
2. Emitowanie hałasu.....	23
3. Oddziaływanie na krajobraz	25
4. Oddziaływanie na rzeźbę terenu, powierzchnię ziemi i glebę.....	26
5. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	28
6. Oddziaływanie na szatę roślinną i różnorodność biologiczną.....	30
7. Oddziaływanie na faunę.....	31
8. Oddziaływanie na zasoby naturalne	32
9. Oddziaływanie na walory Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód.....	33
10. Emitowanie promieniowania elektromagnetycznego.....	34
11. Oddziaływanie na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe.....	35
12. Oddziaływanie na ludzi.....	35
13. Oddziaływanie transgraniczne.....	36
VII. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, W TYM ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	36
VIII. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	37
IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	38

Załącznik nr 1. OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

I. WSTĘP

1. Podstawy formalno – prawne opracowania

Konieczność sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika przede wszystkim z zapisów:

- art. 51, ust. 1 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹;
- art. 17, pkt. 4 *Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*².

Prognoza jest sporządzana obowiązkowo do każdego projektu planu miejscowego lub jego zmiany chyba, że Burmistrz, po uzgodnieniu z niżej wymienionymi organami uzna, iż realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. W tym miejscu należy podkreślić, że odstępnie od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której częścią jest prognoza oddziaływania na środowisko, w przypadku spełnienia przesłanek wskazanych w art. 48 ust. 1 oraz ust. 3-5 ww. *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku (...)*.

Następnie organ opracowujący projekt planu poddaje go wraz z prognozą opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Organ opracowujący projekt planu bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko oraz opinie ww. organów, a także rozpatruje uwagi i wnioski zgłaszane z udziałem społeczeństwa.

W przedmiotowym opracowaniu wykorzystano również wymagania aktów prawnych związanych z ochroną środowiska i innych przepisów odrębnych.

2. Cel i zakres opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – część obrębu Gorzyń (strefa przemysłowa – północ).

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie uzgodniony został, zgodnie z art. 53 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu*

¹ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.);

² Ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm)

*informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹, z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Do głównych celów przedmiotowego opracowania należą:

- 1) diagnoza obecnego stanu i funkcjonowania środowiska;
- 2) określenie skutków wpływu realizacji ustaleń projektu mpzp na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, na warunki życia i zdrowia ludzi oraz dobra materialne i dobra kultury;
- 3) przedstawienie możliwości rozwiązań alternatywnych eliminujących, bądź ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

Prognoza obejmuje obszar projektu planu wraz z terenami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń tego planu.

W niniejszej pracy analizie i ocenie poddano projekt planu zawierający ustalenia realizacyjne oraz załącznik graficzny w skali 1 : 2000.

3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Na podstawie zebranych materiałów oraz szczegółowej wizji terenowej dokonano: analizy komponentów i cech środowiska przyrodniczego, oceny prawidłowości jego funkcjonowania, oceny stanu funkcjonowania oraz charakterystyki dotychczasowego zainwestowania badanego obszaru. Wnioski wynikające z ww. analiz skonfrontowano z ustaleniami projektu planu oraz przepisami prawa ochrony środowiska.

Podczas prac nad prognozą wykorzystano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w całość zebranych informacji o środowisku i jego funkcjonowaniu. Zastosowano też metodę porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości.

4. Źródła informacji wykorzystane w opracowaniu

Prognozę oddziaływania na środowisko dotyczącą projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – część obrębu Gorzyń (strefa przemysłowa – północ) sporządzono w oparciu o materiały archiwalne, publikacje mapowe, literaturę oraz własne obserwacje terenowe. W opracowaniu wykorzystano następujące materiały planistyczne i kartograficzne:

- 1) Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – część obrębu Gorzyń (strefa przemysłowa – północ), grudzień 2024 r.;

- 2) Prognozę oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód - strefa przemysłowa w rejonie drogi krajowej nr 24 w miejscowości Gorzyń, styczeń/wrzesień 2016 r.;
- 3) Prognozę oddziaływania na środowisko do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Gorzyń (część strefy przemysłowej), styczeń 2020 r.;
- 4) Mapa zasadnicza w skali 1: 1000;
- 5) Mapa glebowo-rolnicza dla obrębu Gorzyń w skali 1 : 5000;
- 6) Mapa hydrograficzna, arkusz Międzychód N-33-128-B, w skali 1 : 50000;
- 7) Mapa sozologiczna, arkusz Międzychód N-33-128-B, w skali 1 : 50000;
- 8) Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, arkusz 429 – Międzychód (N-33-128-B), w skali 1 : 50000;
- 9) „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód”, 2010 r., ze zmianami.

Wnioski formułowano wykorzystując literaturę specjalistyczną i materiały niepublikowane, wśród których wyróżnić należy:

- 1) „Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 146 Subzbiornik Jezioro Bytyńskie-Wronki-Trzciel”, Warszawa, marzec 2013;
- 2) „Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 metodą przeniesienia”, GIOŚ, 2023;
- 3) „Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce”, Zakład Badania Ssaków PAN, 2011, Białowieża;
- 4) „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”, 2020;
- 5) „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2023”, GIOŚ, 2024, Poznań;
- 6) Ziętkowiak Z., 2003, „Komentarz do mapy hydrograficznej w skali 1 : 50 000 arkusz N-33-128-B Międzychód”, Poznań.

II. OCENA AKTUALNEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

1. Położenie obszaru badań

1.1 Położenie w strukturze funkcjonalno – przestrzennej gminy

Analizowany obszar, dla którego sporządzony został projekt planu zajmuje powierzchnię ponad 56 ha i położony jest w centralnej części gminy Międzychód, w granicach wsi Gorzyń, przy drodze krajowej nr 24, po jej północnej stronie. Obszar graniczy od zachodu z linią kolejową nr 373 Międzychód – Zbąszyń, od południa z drogą krajową nr 24, a od wschodu i północy z terenami użytkowanymi rolniczo.

Obowiązująca zmiana „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód” oznacza cały analizowany obszar jako tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej oraz strefę dopuszczalnej lokalizacji farm fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW. Ponadto całość opracowania zlokalizowana jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód.

Studium wskazuje również przebieg przesyłowych sieci infrastruktury technicznej wraz z ich strefami ochronnymi tj. gazociąg wysokiego ciśnienia oraz napowietrzną linię elektroenergetyczną 110 kV.

1.2 Położenie geograficzne

Według podziału Polski na jednostki fizycznogeograficzne (J. Kondracki, 2001), badany teren położony jest w mezoregionie – Pojezierze Poznańskie (315.51), należącym do makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315.5).

Natomiast zgodnie z podziałem geomorfologicznym Niziny Wielkopolskiej (B. Krygowski, 1961) przedmiotowy obszar należy do subregionu Pagórki Międzyrzecko – Pniewskie (VIII₁), będącego częścią regionu Wysoczyzna Poznańska (VIII).

1.3 Położenie w ponadlokalnym oraz lokalnym systemie powiązań przyrodniczych

Ważnym elementem w krajobrazie gminy Międzychód jest dolina rzeki Warty, która dzieli ją na dwie różne krajobrazowo części. Obszar lewobrzeżny, w obrębie którego zlokalizowany jest przedmiot niniejszych analiz, stanowi wysoczyzna (wzgórza moreny czołowej) urozmaicona rynnami polodowcowymi, często wypełnionymi wodą z towarzyszącymi terenami podmokłymi. W tej części gminy znajduje się najwyższe wzniesienie – Królewska Góra koło Gorzycka (116 m npm) oraz dolina rzeki Kamionki wyróżniająca się szczególnymi walorami przyrodniczymi.

Omawiany teren położony jest w granicach struktur tworzących projektowany krajowy system obszarów chronionych. Dzięki położeniu nad Wartą, stanowiącą korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym, gmina wchodzi w skład krajowej sieci ekologicznej ECONET – PL. Przedmiot analiz znajduje się na obszarze węzłowym o randze międzynarodowej – obszar międzyrzecki (5M).

Ponadto o dużej wartości przyrodniczej gminy świadczą liczne formy ochrony przyrody ustanowione w jej granicach. Występują tu: park krajobrazowy, obszar chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne oraz obszary Natura 2000.

Analizowany teren położony jest w całości w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód.

2. Aktualny stan zagospodarowania i użytkowania terenu

Obszar objęty opracowaniem stanowią w całości tereny niezagospodarowane i niezainwestowane, użytkowane rolniczo, częściowo wykorzystywane jako pola doświadczalne należące do Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Przez środek planu, południkowo przechodzi gruntowa droga gminna.

Równolegle do zachodniej granicy planu przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN 100. Ponadto we wschodniej części zlokalizowany jest fragment napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV.

3. Charakterystyka fizjograficzna terenu

3.1. Rzeźba i geomorfologia terenu

Pagórki Międzyrzecko – Pniewskie, w obrębie których położony jest analizowany teren stanowią obszar wysoczyznowy. Są to głównie morena denna płaska i pagórkowata. Wysokości bezwzględne powierzchni morenowej dennej oscylują w granicach 70 – 100 m npm.

Obszar opracowania jest płaski i delikatnie opada z południowego wschodu na zachód od rzędnej 71,1 m n.p.m do 62,8 m n.p.m w rejonie torów kolejowych. Brak na nim większych skarp i zagłębień terenu.

3.2. Budowa geologiczna i litologia

Rozpatrywany teren, objęty planem miejscowym znajduje się w zasięgu monokliny przedsudeckiej, pokrytej grubą warstwą kenozoiku.

W budowie geologicznej wyróżnia się tu kompleksy skał paleozoicznych, mezozoicznych i trzeciorzędowych oraz pokrywające je osady czwartorzędowe. Łączna

miąższość osadów trzeciorzędowych reprezentowanych głównie przez żwiry i łyły poznańskie, waha się w granicach 8 – 200 m. Ich powierzchnia jest bardzo urozmaicona, poprzecinana licznymi głębokimi rynnami erozyjnymi.

Utwory czwartorzędowe, według Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski arkusz Międzychód, na całym obszarze opracowania reprezentowane są przez wytworzone w neoplejstocenie gliny zwałowe.

3.3. *Surowce naturalne*

Na obszarze objętym niniejszym opracowaniem nie występują żadne udokumentowane złoża kopalin.

3.4. *Wody powierzchniowe*

Omawiany obszar położony jest w zlewni jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Warta od Kamionki do Obry (kod RW600021187799).

Na przedmiotowym obszarze nie występują żadne wody płynące ani zbiorniki wodne.

3.5. *Wody podziemne*

Według Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE), będącej ogólnym aktem prawnym, który określa jako swój główny cel zapobieganie dalszemu pogarszaniu oraz ochronę i poprawę jakości środowiska wodnego państw UE, wieś Gorzyń należy do obszaru jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 41.

Ponadto cały teren objęty analizą położony jest w zasięgu trzeciorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 146 „Subzbiornik Jezioro Bytyńskie-Wronki-Trzciel”. Jest to zbiornik porowy o głębokości występowania utworów wodonośnych od 55 m do 150 m. Jego powierzchnia wynosi 863 km², a szacunkowe zasoby dyspozycyjne 20 tys. m³/dobę.

Według Mapy Hydrograficznej arkusz Międzychód w skali 1 : 50 000, zwierciadło wód gruntowych na prawie całym analizowanym obszarze występuje dość głęboko tj. między 2 m ppt a 5 m ppt.

Zasilanie wód podziemnych odbywa się w okresie wiosennym, w czasie roztopów. Później obserwuje się trwałą tendencję do spadku zwierciadła wód podziemnych.

3.6. *Warunki glebowe*

Z mapy glebowo-rolniczej w skali 1 : 5000 wynika, że teren opracowania jest dość mało zróżnicowany zarówno pod względem typów gleb i kompleksów ich rolniczej przydatności, jak również pod względem klas bonitacyjnych.

W granicach analizowanego obszaru zdecydowanie dominują gleby pseudobielicowe wytworzone z glin, które charakteryzują się znacznym spiaszczeniem i przeważnie wykazują skład mechaniczny piasku gliniastego lekkiego. Miąższość poziomu próchnicznego wynosi 25 cm, a zawartość w nim próchnicy od 1,5 do 1,7 %. Są to gleby kwaśne lub lekko kwaśne, średnio zasobne w fosfor, a ubogie w potas i magnez. W głąb profilu wzrasta odczyn pH. Gleby te zaliczono do kompleksu czwartego, dominującego piątego i szóstego przydatności rolniczej tj. kolejno do kompleksów żyniego bardzo dobrego, żyniego dobrego i żyniego słabego. Dominujący kompleks żyni dobry obejmuje gleby lekko kwaśne i ubogie w przyswajalne dla roślin składniki pokarmowe, okresowo suche, wymagające systematycznego nawożenia. Wysokość plonów zależy głównie od ilości opadów. Kompleks ten to przede wszystkim gleby zaliczone do klasy bonitacyjnej IVa tj. do gleb ornych średniej jakości. Kompleks żyni bardzo dobry to najlepsze gleby lekkie, które charakteryzują się mniej trwałą strukturą, są głębiej wylugowane z węglanów i uboższe w makroelementy niż gleby kompleksów od 1. do 3. Przy zachowaniu wysokiego stopnia kultury i stosowaniu właściwych zabiegów agrotechnicznych można uprawiać na nich wszystkie rośliny uprawne. Pod względem bonitacyjnym jest to klasa IIb tj. gleby średnio dobre.

Z kolei niewielki pas w zachodniej części opracowania zajęty jest przez gleby brunatne wylugowane zaliczone do kompleksu żyniego słabego. Pod względem bonitacyjnym zaliczono je do klasy IVb tj. gleb ornych średniej jakości, klasy V, czyli gleb ornych słabych, do których należą gleby piaszczyste o niskim poziomie próchnicy oraz klasy VI tj. gleb najsłabszych, wadliwych i zawodnych.

3.7. Szata roślinna i fauna

Szata roślinna na analizowanym obszarze jest bardzo uboga i monotonna, mało wartościową z przyrodniczego punktu widzenia. Jediną formację roślinną omawianego terenu stanowią pola uprawne, częściowo użytkowane jako poletka doświadczalne Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Pola te są siedliskami odpowiednimi przede wszystkim do produkcji żyta, ziemniaków, łubinu i seradeli. Sporadycznie można uprawiać na nich mniej wymagające odmiany pszenicy.

Uprawą polowym towarzyszy roślinność segetalna, do której należą głównie chwasty m.in. mak polny, chaber bławatek, perz właściwy czy wyka. Stosowanie środków chemicznych i nowych technik upraw powoduje jednak zanikanie zbiorowisk segetalnych.

Jedynie drzewa rosną wzdłuż drogi krajowej nr 24.

Ze względu na fakt, że głównym zbiorowiskiem są pola uprawne, świat zwierząt reprezentowany jest głównie przez drobne ssaki i ptaki polne. Potencjalnymi ssakami owadożernymi na tych terenach są jeż oraz kret.

Na podstawie analiz posiadanych materiałów ani podczas wizji w terenie nie stwierdzono występowania żadnych dziko występujących gatunków roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową, na mocy przepisów odrębnych, co jednak nie może świadczyć o ich niewystępowaniu. Potencjalnie mogą tu natomiast występować jeż, objęty ścisłą ochroną gatunkową oraz kret, objęty ochroną częściową, a także chronione gatunki ptaków i owadów.

3.8. *Klimat lokalny*

Według podziału rolniczo-klimatycznego Polski R. Gumińskiego (1948 r.) obszar opracowania położony jest w dzielnicy bydgoskiej (VI). Charakteryzuje się ona: ponad 100 dniami z przymrozkami, średniorocznymi opadami wynoszącymi ok. 550 mm oraz czasem trwania pokrywy śnieżnej od 40 do 60 dni. Średnia temperatura powietrza w styczniu wynosi – 1, 5° C, a w lipcu 17, 7° C. Długość okresu wegetacyjnego wynosi przeciętnie 210 – 215 dni.

W podziale Niziny Wielkopolskiej na regiony klimatyczne A. Wosia (1994), obszar objęty opracowaniem znajduje się w Regionie Dolnej Warty. Charakteryzuje się on największą na tle innych regionów częstością występowania pogody cieplej z bardzo dużym zachmurzeniem (88 dni), a także najmniejszą frekwencją dni z pogodą ciepłą i słoneczną. Poza tym często pojawiają się tu również dni z pogodą chłodną (średnio 41 dni).

Wg danych z posterunku opadowego IMGW, zlokalizowanego w Gorzynie, opad średni w latach 1961 – 2000 wynosił 561 mm. Roczny rytm opadów wskazuje istnienie maksimum w lipcu. Natomiast najniższe opady występują w półroczu zimowym (luty). Na analizowanym terenie dominują wiatry z sektora zachodniego.

Obszar opracowania charakteryzuje się topoklimatem terenów użytkowanych rolniczo. Występują tu dobre warunki termiczne, równomierne nasłonecznienie, mała wilgotność powietrza i dobre przewietrzanie.

4. **Wartości kulturowe**

Na badanym terenie nie występują żadne obiekty wpisane do rejestru zabytków, ani ujęte w gminnej ewidencji zabytków.

Nie zewidencjonowano tu również żadnych stanowisk archeologicznych.

5. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych

Cały analizowany teren położony jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód³, będącego jednocześnie obszarem objętym formą ochrony przyrody, określonym w „Audycie krajobrazowym województwa wielkopolskiego”⁴. Obszar ten pełni funkcję ochronną dla Pszczewskiego Parku Krajobrazowego i czterech rezerwatów przyrody. Ponad połowę powierzchni obszaru zajmują lasy na słabych siedliskach boru świeżego i boru suchego. Teren ten charakteryzuje duża liczba jezior i urozmaicona rzeźba.

Poza ww. OChK nie ustanowiono tu żadnych innych form ochrony przyrody, wymienionych w art. 6 *Ustawy o ochronie przyrody*⁵.

Ponadto, w południowej części opracowania występują grunty rolne klasy IIb, chronione przepisami *Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych*⁶.

Żadnego obiektu nie podlegają natomiast ochronie na podstawie *Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*⁷.

6. Stan, jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego

6.1. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

Zbiornicze zestawienie klasyfikacji dla strefy wielkopolskiej, obejmującej gminę Międzychód, dla poszczególnych zanieczyszczeń (SO₂, NO₂, PM_{2,5}, PM₁₀, Pb, CO, As, Cd, Ni, C₆H₆, B(a)P oraz O₃), dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony zdrowia, według rocznej oceny jakości powietrza za 2023 r., przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1. Ocena jakości powietrza dla strefy wielkopolskiej w 2023 r.

Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń											
SO ₂	NO ₂	PM _{2,5}	PM ₁₀	BaP	C ₆ H ₆	CO	As	Pb	Cd	Ni	O ₃
A	A	A1	A	C	A	A	A	A	A	A	A

Źródło: „Roczna ocena jakości powietrza w woj. wielkopolskim. Raport za rok 2023”, GIOŚ, 2024, Poznań.

Jak wynika z poniższej tabeli, dla poziomu dopuszczalnego dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego ozonu, kadmu, arsenu, niklu, strefę wielkopolską zaliczono do klasy A. W roku 2023 r. dokonując oceny dla

³ Rozporządzenie Nr 12 Wojewody Gorzowskiego z dnia 24 listopada 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Gorzowskiego Nr 20, poz. 266), zmienionego Rozporządzeniem Nr 18/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 20 lipca 2007 r.

⁴ Uchwała z dnia 27 marca 2023 r. Nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego

⁵ Ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024, poz. 1478 ze zm.)

⁶ Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2024, poz. 82 ze zm.)

⁷ Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2024, poz. 1292 ze zm.)

pyłu zawieszonego PM_{2,5} dla poziomu dopuszczalnego I fazy, strefa wielkopolska uzyskała również klasę A.

W 2023 r. stwierdzono natomiast przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu, z tego względu całą strefę wielkopolską zaliczono do strefy C.

Ponadto w 2023 r., w przypadku celu długoterminowego, stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej 120 µg/m³ ozonu w odniesieniu do najwyższej wartości stężenia 8-godzinnych spośród średnich kroczących w roku kalendarzowym. Odnosząc otrzymane wyniki do celu długoterminowego dla ozonu strefę wielkopolską zaliczono do klasy D2.

Pod kątem ochrony roślin strefę wielkopolską, ocenianą dla dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu zaliczono do klasy A, co oznacza, że nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnego poziomu tych substancji. W dodatkowej klasyfikacji w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego strefie przypisano klasę D2.

Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia wiąże się z koniecznością wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programu ochrony powietrza (POP). W 2020 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwalił kolejny „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”, a w 2019 r. „Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej”.

Wyniki powyższe nie powinny być jednak utożsamiane ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy. Klasa C może oznaczać lokalny problem związany z daną substancją.

Obecnie na stan powietrza atmosferycznego na badanym terenie wpływać może sąsiedztwo dużych obszarowo powierzchni biologicznie czynnych w postaci pól uprawnych oraz drogi krajowej nr 24.

6.2. *Zagrożenie klimatu akustycznego*

Na analizowanym obszarze nie występują żadne drogi dużym natężeniu ruchu oraz zakłady przemysłowe, które mogłyby wpłynąć na pogorszenie komfortu akustycznego w środowisku.

Największym emitorem hałasu w najbliższym otoczeniu obszaru objętego planem jest fragment drogi krajowej nr 24, która stanowi południową granicę opracowania. Jak wynika z generalnego pomiaru ruchu na drogach krajowych, wykonanego w latach 2020/2021 przez GDDKiA, średni dobowy ruch w punkcie pomiarowym „Kamionna” na drodze krajowej nr 24, na odcinku Kwilcz (ul. 1 Maja - DW186) - Gorzyń /ul. Piłsudskiego - DW160), wynosił 9352 pojazdów silnikowych ogółem, w tym 5573 tj. 60% samochodów osobowych, 2375 tj. 25% samochodów ciężarowych oraz 42 tj. 0,4% autobusów.

W 2010 r. natężenie ruchu na tym samym odcinku drogi krajowej kształtowało się na poziomie 9372 pojazdów na dobę, z czego 5808 tj. 62% stanowiły samochodów osobowych, 3458 tj. 37% samochody ciężarowe, a 64 tj. 0,7% autobusy.

Podsumowując, należy stwierdzić, że natężenie ruchu na drodze krajowej nr 24 na odcinku stanowiącym południową granicę opracowania, w porównaniu do innych dróg krajowych było na poziomie niższym od średniej dla dróg krajowych w Wielkopolsce. Ponadto, jak wynika z powyższych pomiarów, przez ostatnie 10 lat ogólne natężenie ruchu prawie się nie zmieniło, natomiast spadł aż o 12% udział samochodów ciężarowych i o 0,3% udział autobusów.

Dodatkowo, tuż za zachodnią granicę planu przebiega linia kolejowa nr 373, łącząca stację Międzychód ze stacją Zbąszyń, która mogłaby stanowić potencjalne źródło hałasu komunikacyjnego. Jednak w 1987 r. na całej linii zawieszono kursowanie pociągów pasażerskich, a w 1992 r. również pociągów towarowych. Obecnie ww. linia kolejowa jest nieprzejezdna.

Potencjalnym emitorem hałasu (szumu akustycznego) jest również istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna 110kV, przebiegająca przez wschodnią część opracowania. Hałas generowany przez linię elektroenergetyczną jest związany ze zjawiskiem ulotu, a jego natężenie zależy od warunków pogodowych. W warunkach dobrej pogody poziom hałasu jest znacznie niższy niż w warunkach opadu deszczowego czy mgły. Należy jednak podkreślić, że w chwili obecnej ww. linie elektroenergetyczne przebiegają przez tereny użytkowane rolniczo, dla których nie ustalono żadnych standardów akustycznych w środowisku.

6.3. *Zanieczyszczenie środowiska wodnego*

Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” z 2022 r, zarówno stan ilościowy (bilans wodny), jak i ogólny stan chemiczny JCWPd nr 41 oceniony został jako dobry, a sama JCWPd nr 41 jako niezagrożoną nieosiągnięciem dobrego stanu.

Ponadto, w 2022 r. Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny jakości jednolitych części wód podziemnych. W punkcie pomiarowo-kontrolnym nr 753 (Międzychód) zlokalizowanym na północ od analizowanych obszarów, klasę końcową wód podziemnych JCWPd nr 41 oceniono jako klasa III, czyli wody zadowalającej jakości.

Jak już wspomniano wcześniej, cały przedmiotowy teren zlokalizowany jest w granicach jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) – Warta od Kamionki do Obry o kodzie RW 600021187799. Jak wynika z karty charakterystyki ww. JCWP umieszczonej na stronie

Hydroportalu - ISOK, ocena stanu wód na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014 – 2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.) wskazała w 2022 r., że JCWP Warta od Kamionki do Obry to silnie zmieniona część wód, charakteryzująca się złym stanem ogólnym wód, słabym potencjałem ekologicznym i stanem chemicznym poniżej dobrego, na co również wskazuje ww. „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Ponadto JCWP oceniona została jako zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, jakim jest dobry potencjał ekologiczny – zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Warta w obrębie JCWP (dla jesiotra), zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Warta w obrębie JCWP (dla troci wędrownej oraz węgorza europejskiego) oraz zapewnienie drożności dla migracji gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym zgodnie z przeznaczeniem obszaru, a także osiągnięcie stanu chemicznego – dla złagodzonych wskaźników (związki tributyllocyny) poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry.

Ponadto, cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.

Ponadto, jak wynika z dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 146, ze względu na dobrą izolacyjność podłoża oraz bardzo małą podatność wód podziemnych na przenikanie zanieczyszczeń z powierzchni terenu, dla ww. GZWP nie wyznaczono, w tym rejonie, żadnych obszarów ochronnych.

Tereny objęte planem położony są również poza strefami ochronnymi ujęć wód podziemnych.

6.4. *Pola elektromagnetyczne*

Jedynym znaczącym emitorem promieniowania elektromagnetycznego na omawianym terenie oraz w jego najbliższym otoczeniu jest przebiegająca południkowo przez wschodnią część obszaru objętego planem napowietrzana dwutorowa linia elektroenergetyczna WN-110 kV relacji Międzychód – Skwierzyna i relacji Pniewy – Zielomysł.

III. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU, JEGO GŁÓWNYCH CELACH I POWIĄZANIACH

1. Cele projektu planu miejscowego

Głównym celem sporządzenia analizowanego dokumentu jest wyznaczenie nowych terenów przeznaczonych do rozwoju funkcji produkcyjno-usługowych w gminie Międzychód, a tym samym poszerzenie strefy przemysłowej w rejonie drogi krajowej nr 24 w Gorzynie.

Projekt planu ma zatem ustalić przeznaczenie oraz sposób zagospodarowania i zabudowy terenów, struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania oraz dostosować je do uwarunkowań przestrzennych, przyrodniczych oraz infrastrukturalnych analizowanego fragmentu gminy.

2. Ustalenia projektu planu miejscowego

Struktura funkcjonalna wskazana w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – część obrębu Gorzyń (strefa przemysłowa – północ) jest bardzo monotonna.

W projekcie planu wyznaczono dwa nowe tereny przeznaczone pod zabudowę usługowo-produkcyjną (1U-P i 2U-P), zajmujące łącznie 53,4 ha. Są to obszary obecnie niezainwestowane i niezabudowane, zajęte przez pola uprawne. W zakresie parametrów i wskaźników intensywności kształtowania zabudowy, dla terenów U-P ustalono: maksymalną powierzchnię zabudowy do 60% działki budowlanej, minimalną powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 20% działki budowlanej, wysokość budynków i wiat do 15 m i 2 kondygnacje, a dla budowli, urządzeń lub instalacji przemysłowych do 25 m.

Ponadto w projekcie planu wyznaczono istniejącą drogę dojazdową (KDD) oraz poszerzenie drogi krajowej nr 24, służące realizacji drogi dla rowerów (KDR), a także zupełnie nową drogę wewnętrzną (KR), mającą służyć właściwej obsłudze komunikacyjnej nowym terenom inwestycyjnym.

Ze względu na przebieg magistralnych i przesyłowych sieci infrastruktury, projekt planu zawiera liczne ograniczenia dla planowanej zabudowy i zagospodarowania terenów.

3. Powiązanie ustaleń projektu planu miejscowego z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* zapisy projektu planu miejscowego (część tekstowa i graficzna) muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy lub jego zmianę dopiero po stwierdzeniu jego zgodności

z ustaleniami studium. Studium, o którym mowa powyżej sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu zachowuje zapisany w zmianie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód” podstawowy kierunek rozwoju analizowanego obszaru tj. zabudowę techniczno-produkcyjną, z możliwością lokalizacji zabudowy usługowej oraz z dopuszczeniem lokalizacji farm fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że analizowany projekt planu nie musi być powiązany i zgodny z celami i zakazami, które zostały ustalone w *Rozporządzeniu nr 18/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 20 lipca 2007 r. w sprawie Międzychodzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu*. Wynika to z prawomocnego wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu⁸, który stwierdza nieważność ww. rozporządzenia i określa, że zaskarżone rozporządzenie nie może być wykonane. Wynika to ze stwierdzenia naruszenia art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody tzn. zaniechania przez organ wydający akt prawa miejscowego uzgodnienia aktu z organami do tego upoważnionymi (w tym przypadku właściwymi radami gmin). Reasumując należy stwierdzić, że na podstawie art. 153 ww. ustawy przedmiotowy obszar chronionego krajobrazu stał się obszarem chronionego krajobrazu w rozumieniu tej ustawy, jednakże ze względu na zaniechanie uzgodnienia z radami gmin Rozporządzenia Wojewody Wielkopolskiego nie obowiązują na nim żadne zakazy.

Ze względu jednak na fakt, iż Obszar Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód jest jednocześnie obszarem objętym formą ochrony przyrody, określonym w „Audycie krajobrazowym województwa wielkopolskiego”, ustalenia planu miejscowego muszą uwzględniać rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazu wynikające z ww. dokumentu, w tym m.in. wytyczne odnośnie kierunków zmian w strukturze przestrzennej, parametry i wskaźniki zagospodarowania, zasady kompozycji przestrzennej, zasady kształtowania i cechy charakterystyczne budynków, określenie warunków działalności usługowej, w tym handlowej. W tym miejscu należy stwierdzić, że po dokładnej analizie obu dokumentów nie widzi się jednoznacznych niezgodności planu miejscowego z wytycznymi audytu. Wprawdzie audyt wskazuje na ograniczenie przekształcania terenów rolnych, ale jednocześnie dopuszcza możliwość lokalizowania nowej zabudowy w ramach uzupełniania lub kontynuacji zainwestowania, a za takie należy uznać dokończenie strefy przemysłowej zaplanowanej w tym rejonie Gorzyna w Studium.

⁸ IV S.A./Po 1279/11 – Wyrok WSA w Poznaniu z dnia 19 kwietnia 2012 r.

4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego

Obecnie poszczególne komponenty środowiska obszaru objętego projektem planu charakteryzują się stosunkowo niskimi walorami przyrodniczymi. Pomimo braku zabudowy, stanowi on obszar przekształcony przez człowieka w wyniku intensywnego rolniczego użytkowania.

Przy założeniu zachowania dotychczasowego rolniczego użytkowania omawianego obszaru, spodziewać się można utrzymania agrocenozy pól uprawnych, charakteryzującej się obniżoną różnorodnością biologiczną, mniejszymi zdolnościami samoregulacji i regeneracji, a także niższą odpornością na choroby i działanie szkodników. W obrębie terenów rolniczych omawianego obszaru różnorodność gatunkowa – zarówno fitocenz i zoocenz – zapewniana będzie jedynie dzięki występowaniu stosunkowo niewielkich skupisk zieleni śródpolnej oraz powierzchni nieużytkowanych rolniczo, tj. miedze, przydrożne rowy, pojedyncze zadrzewienia.

Spodziewać się można również pewnego zagrożenia zanieczyszczenia gleb i wód podziemnych nawozami i środkami ochrony roślin. Wartość środowiska przyrodniczego terenów rolniczych zależy w znacznym stopniu od sposobu prowadzenia gospodarki rolnej, zwłaszcza w zakresie stosowania nawozów oraz środków ochrony roślin. Gospodarka rolna stanowi zagrożenie dla jakości wód i gleb, a tym samym dla roślin, zwierząt i ludzi. Skutkiem użycia nawozów mineralnych, organicznych, chemicznych środków ochrony roślin w nieodpowiednich terminach lub w nadmiarze może być skażenie wód gruntowych azotanami lub środkami chemicznymi, zakwaszenie gleb, a także degradacja gleb w wyniku erozji.

Pozytywnym aspektem odstąpienia od realizacji ustaleń planu miejscowego i utrzymania rolniczego użytkowania będzie pozostawienie znacznych powierzchni biologicznie czynnych, zachowanie bazy pokarmowej dla zwierząt żerujących na terenach rolniczych oraz brak ingerencji w rzeźbę terenu i warunki gruntowo-wodne, powodowanych lokalizacją nowej zabudowy, a zwłaszcza jej podziemnych kondygnacji oraz realizacją nowej infrastruktury drogowej i technicznej.

IV. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO

Podczas wizji w terenie oraz po analizie archiwalnych dokumentów planistycznych, środowiskowych i przyrodniczych, stwierdzić można, że jednym z problemów ochrony środowiska istotnym, z punktu widzenia projektu planu miejscowego mógłby być hałas komunikacyjny związany z ruchem samochodowym na drodze krajowej nr 24, który jednak

obecnie w analizowany obszarze, nie powoduje uciążliwości dla ludzi, gdyż obszar ten jest wolny od zabudowy, użytkowany rolniczo, zatem nie można mówić o przekroczeniach dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Kolejnym potencjalnym problemem ochrony środowiska w analizowanym przypadku jest napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV, będąca emitorem pól elektromagnetycznych.

V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia.

Do dokumentów stworzonych na szczeblu międzynarodowym oraz wspólnotowym, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w tym również analizowanego projektu planu, zalicza się przede wszystkim:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (Dz.U.UE.L.2008.152.1), stanowiąca o utrzymaniu jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach – cel szczególnie istotny w kontekście obowiązywania programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej, realizowany w projekcie planu m.in. poprzez ustalenie: zaopatrzenia w ciepło z sieci ciepłowniczej lub gazowej, z dopuszczeniem stosowania indywidualnych systemów grzewczych, jednak pod warunkiem stosowania ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych, z uwzględnieniem przepisów odrębnych w zakresie ochrony powietrza, zapewnienia dostępu do sieci oraz pośrednio również poprzez ustalenie nakazu zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów.
- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, zwana dyrektywą w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SEA), której celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględnienia aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów

i programów w celu wspierania stałego rozwoju. Zgodnie z tą dyrektywą wszystkie plany i programy sporządzane i przyjmowane na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko, podlegają procedurze oceny wpływu na środowisko. Transpozycja dyrektywy w polskim prawodawstwie nastąpiła w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która to określa m.in. zasady i tryb w sprawach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której jednym z elementów jest właśnie prognoza oddziaływania na środowisko sporządzana dla projektów planów miejscowych.

Do dokumentów ustanowionych na szczeblu krajowym, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w kontekście analizowanego projektu planu, zaliczyć należy przede wszystkim „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” oraz „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020).

„Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020) określa warunki stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyk, jakie niosą ze sobą zmiany klimatyczne. Przewidziano w nim także rozwiązania wykorzystujące pozytywny wpływ, jaki działania te mogą wywierać nie tylko na stan środowiska, ale również na wzrost gospodarczy. Główne cele formułowane na poziomie UE to: wzmocnienie bazy dowodowej z zakresu zmian klimatu, wprowadzenie adaptacji do kluczowych polityk UE, jej finansowanie oraz wymiana wiedzy i dobrych praktyk. Strategia wpisuje się w działania unijnej strategii adaptacji do zmian klimatu, której celem jest poprawa „odporności” państw na zmiany klimatu, z uwzględnieniem lepszego przygotowania do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych. W dokumencie uwzględniono i przeanalizowano obecne i oczekiwane zmiany klimatu, w tym scenariusze zmian klimatu dla Polski do roku 2030. Wykazały one, że największe zagrożenie dla gospodarki i społeczeństwa będą stanowiły ekstremalne zjawiska pogodowe, takie jak deszcze nawalne, powodzie, podtopienia, osunięcia ziemi, fale upałów, susze, huragany, osuwiska itp. Zjawiska te będą występowały prawdopodobnie z coraz większą częstotliwością i natężeniem, obejmując coraz większe obszary kraju.

W projekcie planu uwzględniono zalecenia zawarte w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” przede wszystkim poprzez:

- nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich terenów nieutwardzonych;

- ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach U-P na poziomie nie mniejszym niż 20% działki budowlanej;
- zaopatrzenia w ciepło z sieci ciepłowniczej lub gazowej;
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, jednak pod warunkiem stosowania ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych, z uwzględnieniem przepisów odrębnych w zakresie ochrony powietrza.

Innym dokumentem o charakterze strategicznym, przenoszącym założenia i cele zawarte w dyrektywie unijnej tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej⁹ jest „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” z 2022 r. Nadrzędnym celem tej dyrektywy jest osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych tj. dobrego stanu chemicznego oraz odpowiednio – dobrego stanu ekologicznego w przypadku naturalnych jednolitych części wód lub dobrego potencjału ekologicznego w przypadku sztucznych lub silnie zmienionych jednolitych części wód. Cele środowiskowe dla wód powierzchniowych zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźnikach fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych. Przy ustalaniu celów środowiskowych JCWP brano pod uwagę aktualny ich stan, w związku z wymaganym zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną warunkiem nie pogarszania ich stanu.

Zgodnie z zapisami ww. „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, jednolita części wód powierzchniowych (JCWP) – Warta od Kamionki do Obry to silnie zmieniona część wód, która charakteryzowała się złym stanem ogólnym wód, słabym potencjałem ekologicznym i stanem chemicznym poniżej dobrego. Ponadto JCWP oceniona została jako zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, jakim jest dobry potencjał ekologiczny – zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Warta w obrębie JCWP (dla jesiotra), zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Warta w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej oraz węgorza europejskiego) oraz zapewnienie drożności dla migracji gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym zgodnie z przeznaczeniem obszaru, a także osiągnięcie stanu chemicznego – dla złagodzonych wskaźników (związki tributyllocyny) poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry. Zmiana w projekcie planu części terenu rolnego na teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej może zwiększyć szansę na osiągnięcie zakładanego stanu chemicznego i nie powinien utrudnić osiągnięcia docelowego dobrego potencjału ekologicznego.

W przypadku ocenianego projektu planu, należy odnieść się jednak przede wszystkim do jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 41. Dla wód podziemnych Ramowa Dyrektywa Wodna przewiduje następujące główne cele środowiskowe: zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych, zapewnienie równowagi między poborem a zasilaniem wód podziemnych oraz wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka. Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Projekt planu zawiera szereg wymienionych wyżej ustaleń w zakresie ochrony wód, które mają na celu zapobiegać przedostawaniu się zanieczyszczeń do środowiska wodno-gruntowego. Należą do nich przede wszystkim:

- nakaz odprowadzania ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej;
- nakaz zaopatrzenia w wodę pitną z sieci wodociągowej;
- ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 20% powierzchni działki budowlanej.

Na podstawie powyższego stwierdza się, że realizacja ustaleń zawartych w projekcie planu, nie powinna przyczynić się do nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PROJEKTU MPZP NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

1. Wpływ na klimat lokalny i zanieczyszczenie powietrza

Na skutek zainwestowania zmieniają się zasadniczo warunki mikroklimatu. Mogą one dotyczyć minimalnych i maksymalnych temperatur powietrza, wilgotności powietrza i prędkości wiatru. Będą to oddziaływania wtórne, długoterminowe i stałe. Położenie analizowanego obszaru w otoczeniu obszarów otwartych, niezabudowanych i przewaga wiatrów zachodnich, sprzyjać powinny dobremu przewietrzaniu terenu i rozpraszaniu ewentualnych emitowanych zanieczyszczeń. Należy też podkreślić, że zgodnie z projektem korytarzy ekologicznych łączących sieć Natura 2000 w Polsce, obszar opracowania położony jest w całości poza

⁹ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22 grudnia 2000 r.)

korytarzami ekologicznymi, dolinami rzek, itp., które służą, poza wszelkimi innymi funkcjami, odpowiedniemu nawietrzaniu i przewietrzaniu danego regionu.

Wprowadzenie możliwości lokalizacji obiektów produkcyjnych znacząco wpłynie na wzrost dotychczasowej emisji gazów i pyłów na omawianym obszarze i w jego otoczeniu. Przewiduje się, że emisja, której źródłem będą instalacje zlokalizowane na poszczególnych działkach budowlanych terenów zabudowy usługowej lub obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (U-P), nie będzie osiągała wielkości mogących spowodować przekroczenie dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń na terenach sąsiednich. Brak szczegółowych informacji dotyczących rodzaju i charakterystyki instalacji, które mogą być źródłami emisji, informacji o przewidywanym składzie jakościowym i ilościowym emitowanych substancji, a także podstawowych parametrów emitora, uniemożliwia jednak szczegółowe określenie oddziaływania nowych źródeł emisji zlokalizowanych na terenach U-P na jakość powietrza atmosferycznego na obecnym etapie planowania. Informacje takie zostaną określone w szczegółowych opracowaniach, które są podstawą do wydania stosownych pozwoleń na eksploatację poszczególnych instalacji (na podstawie obowiązujących przepisów).

Projekt planu wyznacza tylko jedną nową drogę (KR), która, przede wszystkim ze względu na planowany na niej ruch samochodów ciężarowych, stanie się nowym liniowym emitorem zanieczyszczeń do powietrza i wraz z istniejącą, przebiegającą równolegle drogą krajową nr 24 będzie powodowała oddziaływanie skumulowane. Jednak, biorąc to pod uwagę, szerokość linii rozgraniczających drogę KR zaplanowano na 14 m i dodatkowo ustalono w niej lokalizację szpaleru drzew, co powinno stanowić właściwe zabezpieczenie przed wydostaniem się ponadnormatywnych stężeń substancji szkodliwych poza teren drogi.

Zwiększenie lokalnego natężenia ruchu samochodowego na istniejącej drodze krajowej nr 24 związane będzie natomiast z dojazdem do nowej drogi KR, obsługującej obiekty produkcyjno-usługowe na terenach U-P. Emisja zanieczyszczeń z rosnącej liczby poruszających się pojazdów będzie jednak rekompensowana zmniejszającymi się z roku na rok jednostkowymi wskaźnikami emisji z poszczególnych typów pojazdów.

Czasowy wzrost emisji związany będzie także z realizacją inwestycji budowlanych, polegających na budowie obiektów produkcyjnych i usługowych (tereny U-P) oraz dróg (tereny KR, KDD, KDR). Zanieczyszczenia gazowe, związane z pracą silników maszyn budowlanych oraz zanieczyszczenia pyłowe, powstające w wyniku przemieszczania dużych ilości mas ziemnych i stosowania różnego rodzaju materiałów budowlanych, będą miały charakter punktowy i ograniczony czasowo. Ilość zanieczyszczeń wytwarzanych przez maszyny budowlane będzie stosunkowo niewielka, ze względu na ograniczoną powierzchnię, na jakiej

będą odbywały się roboty oraz ograniczony czas ich przeprowadzania. Pyły powstające podczas prowadzenia prac budowlanych nie będą miały większego znaczenia w kształtowaniu poziomów emisji dla tych terenów (niewielkie odległości unoszenia powodować będzie czasowy wzrost zapylenia o charakterze lokalnym). Emisja ta będzie zjawiskiem czasowym i nie będzie miała większego znaczenia w długofalowym kształtowaniu jakości powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze ani w jego otoczeniu.

Nowymi punktowymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza będą instalacje grzewcze zlokalizowane w obrębie powstającej zabudowy usługowej lub produkcyjnej. Zapisy projektu planu, w celu ograniczenia negatywnego wpływu tych instalacji, nakazują dla wszystkich budynków na analizowanym obszarze zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłowniczej lub gazowej. Należy tu jednak podkreślić, że obecnie nie istnieje możliwość podłączenia nowych budynków do ww. sieci, dlatego dopuszczono stosowanie indywidualnych systemów grzewczych, ustalając jednocześnie stosowanie ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych, z uwzględnieniem przepisów odrębnych w zakresie ochrony powietrza. Poprzez przepisy odrębne należy rozumieć przede wszystkim działania wymienione w *uchwale Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej*, w szczególności dotyczące stosowania w indywidualnych systemach grzewczych nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń. Do innych istotnych, z punktu widzenia planowania przestrzennego działania i przedmiotowego projektu planu, wymienionych w ww. uchwale należą przede wszystkim rozwój i modernizacja ciepła systemowego oraz stosowanie wysokosprawnych kotłów spełniających najwyższe wymagania w zakresie emisji.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że w wyniku wprowadzenia zabudowy usługowo-produkcyjno-magazynowej na terenach U-P, użytkowanych dotychczas rolniczo, wyeliminowana zostanie emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, powstających na skutek przeprowadzania zabiegów agrotechnicznych oraz innych prac, prowadzonych szczególnie intensywnie w okresie wegetacji roślin.

2. Emitowanie hałasu

Na obszar objęty projektem planu wpływ będą miały zarówno istniejące, jak i planowane źródła hałasu. Będą to źródła hałasu komunikacyjnego samochodowego oraz hałasu przemysłowego, zlokalizowane zarówno w granicach planu, jak i w jego najbliższym otoczeniu.

Za szczególnie pozytywne rozwiązanie problemu z zachowaniem dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, biorąc pod uwagę bezpośrednie sąsiedztwo drogi krajowej nr 24 oraz terenów produkcyjno-magazynowych po południowej stronie tej drogi, należy uznać przeznaczenie całego obszaru opracowania pod tereny usług lub produkcji, dla których przepisy odrębne nie ustalają standardów akustycznych w środowisku.

Realizacja ustaleń planu miejscowego uniemożliwi mieszanie funkcji produkcyjno-usługowej, dla której nie definiuje się wymagań akustycznych w środowisku, z funkcją mieszkaniową lub usługową, objętą ochroną akustyczną. W tym celu na terenach U-P ustalono zakaz lokalizacji: żłobków, przedszkoli, szkół, szpitali, domów opieki społecznej i obiektów zamieszkania zbiorowego, czyli funkcji wymagających zapewnienia standardów akustycznych w środowisku.

Przepisy art. 114 ust. 1 *Ustawy Prawo ochrony środowiska* nakazują, aby przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, różnicując tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania, wskazać tereny, które należą do poszczególnych rodzajów terenów (wskazanych w art. 113 ust. 2 ww. ustawy), dla których ustalone są dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, określone w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*¹⁰. W analizowanym projekcie planu nie wyznaczono żadnego terenu o zdefiniowanym komforcie akustycznym.

Prawie cały analizowany obszar, poza terenami komunikacji, przeznaczony został w projekcie planu na funkcję usługowo-produkcyjno-magazynową (U-P). Powstanie nowych obiektów produkcyjnych lub usługowych może wiązać się z lokalizacją nowych źródeł hałasu. Wśród uciążliwych akustycznie obiektów produkcyjno-usługowych znaleźć się mogą zarówno duże zakłady przemysłowe, jak i drobne zakłady rzemieślnicze. Głównymi źródłami hałasu będą znajdujące się w nich: instalacje wentylacyjne, sprężarkownie, chłodnie, czerpnie, wyrzutnie, maszyny do obróbki metali i drewna, maszyny budowlane oraz transport zakładowy. Brak szczegółowych informacji dotyczących rodzaju i charakterystyki instalacji, które będą źródłem emisji, uniemożliwia określenie dokładnego poziomu hałasu emitowanego przez nowe źródła emisji zlokalizowane na terenach U-P, na których zapisy planu dopuszczają lokalizację obiektów produkcyjnych lub usługowych. Należy tu jednak podkreślić, że zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska* zapewnienie właściwego kształtowania klimatu akustycznego w otoczeniu obiektów przemysłowych i warsztatów rzemieślniczych jest obowiązkiem ich właściciela (lub innego podmiotu posiadającego do nich tytuł prawny). Na mocy art. 141 i 144 ustawy,

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2007 r. nr 120 poz. 826)

działalność zakładów nie może powodować przekroczenia standardów emisyjnych, jeśli zostały ustalone, ani też powodować przekraczania standardów jakości środowiska poza terenem, do którego zarządzający ma tytuł prawny, a w przypadku utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania, poza tym obszarem. W przypadku stwierdzonego pomiarowo przekraczania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, powodowanego działalnością zakładu, przez organy ochrony środowiska wydawana jest decyzja o dopuszczalnym poziomie hałasu.

Dodatkowo poprawę klimatu akustycznego w środowisku w otoczeniu zakładów produkcyjno-usługowych uzyskać można poprzez zastosowanie tłumików, ekranów i obudów akustycznych, zwiększenie izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych budynków produkcyjnych oraz zwiększenie chłonności akustycznej ścian wewnątrz tych budynków, wymianę hałaśliwych urządzeń na cichsze, zmianę lokalizacji głównych źródeł hałasu, czy zmianę ruchu komunikacyjnego na terenie zakładu.

Źródłami hałasu na obszarze planu będą również szlaki komunikacyjne. Jednak jak już wspomniano wcześniej, istniejąca droga krajowa nr 24 będzie przebiegać wyłącznie wzdłuż terenów niewymagających komfortu akustycznego, natomiast drogi KDD i KR, prowadzić będą ruch wyłącznie do terenu U-P i będzie to ruch lokalny, niewpływający w sposób znaczący na pogorszenie klimatu akustycznego.

Komfort akustyczny na terenach U-P ulegnie pogorszeniu przede wszystkim w fazie realizacji zabudowy oraz dróg i związany będzie z pracami budowlanymi oraz ruchem samochodowym. Źródłem hałasu będą głównie roboty budowlane prowadzone przy użyciu ciężkich maszyn napędzanych silnikami spalinowymi, których eksploatacja wiąże się z emisją hałasu. Sytuacja ta będzie miała jedynie miejsce do czasu realizacji inwestycji i obejmie swym zasięgiem tereny, na których zostanie zlokalizowana. Hałas będzie miał zatem charakter okresowy i przekroczenia dopuszczalnych norm z nim związane ustaną wraz z zakończeniem prac.

3. Oddziaływanie na krajobraz

Realizacja ustaleń planu zdecydowanie wpłynie na zmianę fizjonomii całego obszaru opracowania. Na terenach U-P krajobraz z otwartego rolniczego, oznaczonego w „Audycie krajobrazowym województwa wielkopolskiego” symbolem 6d tj. krajobrazu typu wiejskiego z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych, tworzących pola średniej wielkości stanie się tu krajobrazem zamkniętym, całkowicie przekształconym antropogenicznie.

Na terenie zajęтым obecnie przez pola uprawne wprowadzona zostanie intensywna zabudowa usługowo-produkcyjno-magazynowa o kubaturze wysokości do 15 m.

W celu wprowadzenia na planowanych terenach zurbanizowanych U-P pewnego ładu przestrzennego, projekt planu wprowadza następujące zasady:

- nakaz lokalizacji zabudowy zgodnie z liniami zabudowy na rysunku planu;
- zakaz lokalizacji ogrodzeń pełnych lub ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych, z wyjątkiem prefabrykowanych słupków ogrodzenia;
- zasady lokalizowania reklam.

Dodatkowo wzdłuż nowo planowanej drogi wewnętrznej KR ustalono lokalizację co najmniej jednego szpaleru drzew, która odzieli wizualnie teren inwestycyjny 2U-P od nowej drogi dla rowerów, planowanej w pasie drogi krajowej nr 24.

Ponadto niekorzystny wpływ na krajobraz ma istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV. Linie tego typu zaznaczają się w otoczeniu, szczególnie na terenach równinnych, z niską roślinnością. Biorąc to pod uwagę, projekt planu, poprzez dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, dopuszcza skablowanie ww. linii elektroenergetycznej.

4. Oddziaływanie na rzeźbę terenu, powierzchnię ziemi i glebę

W kontekście oceny oddziaływania na środowisko przyrodnicze, przekształcenia powierzchni ziemi są szczególnie istotne, gdyż wpływają na zmiany pozostałych komponentów środowiska przyrodniczego, a ponadto należą do zmian trwałych i długoterminowych.

Zmiana dotychczasowego sposobu użytkowania na całym analizowanym obszarze, realizowana w oparciu o omawiany projekt planu, będzie miała znaczący wpływ na powierzchnię ziemi oraz warunki podłoża obszaru opracowania, gdzie występują obecnie powierzchnie zajęte przez pola uprawne. W celu przekształcenia ich w tereny obiektów usługowych, produkcyjnych lub magazynowych wraz z drogami, konieczne będzie podjęcie działań mających na celu poprawę parametrów powierzchni i podłoża. Powierzchnia terenu przeznaczona pod budowę obiektów produkcyjnych i usługowych musi zostać pozbawiona naturalnych obniżen i wyniesień terenu. W profilu glebowym, w wyniku podjęcia inwestycji budowlanych, zostaną umieszczone materiały budowlane oraz elementy konstrukcji budowlanych, które w sposób istotny mogą wpłynąć na zmianę naturalnych właściwości gleby. Zasięg bezpośredniego negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi obejmować będzie zatem powierzchnie przeznaczone bezpośrednio pod lokalizację budynków, jak również tereny do nich przylegające.

Równie negatywne skutki jak wspomniana powyżej zabudowa, będzie za sobą niosła realizacja nowej drogi wewnętrznej KR i przebudowa drogi publicznej KDD, umożliwiających

obsługę nowych działek inwestycyjnych. Ich budowa będzie wymagała użycia ciężkiego sprzętu budowlanego, umożliwiającego utwardzenie powierzchni oraz zastosowania materiałów budowlanych znacząco zmieniających właściwości podłoża. Wykonanie tych inwestycji spowoduje powiększenie areалу trwale uszczelnionej powierzchni (drogi o nawierzchniach nieprzepuszczalnych), zmiany w jej naturalnym ukształtowaniu (konieczność wyrównania terenu) oraz trwałą utratę właściwości fizycznych, chemicznych i biologicznych.

Biorąc pod uwagę potrzebę pełnego uzbrojenia większości obszaru opracowania, należy stwierdzić, że naruszenie powierzchni ziemi i zmiana właściwości podłoża nastąpi także na skutek prowadzenia robót w zakresie sieci infrastruktury technicznej. W związku z prowadzeniem prac może dojść do przekształcenia powierzchni ziemi o charakterze lokalnym i czasowym, wynikającym z konieczności wykonania wykopów, przemieszczenia elementów infrastruktury itd. Trwałe oddziaływanie na warunki gruntowe będzie niosło za sobą natomiast umieszczenie pod powierzchnią terenu elementów wchodzących w skład sieci infrastruktury technicznej. Odpowiednie zabezpieczenie tego typu instalacji będzie najprawdopodobniej wymagało umieszczenia w gruncie materiałów wpływających na jego właściwości. Zjawisko to nie będzie jednak odgrywało znaczącej roli w kształtowaniu powierzchni ziemi oraz zmianie warunków gruntowych, głównie ze względu na niewielką skalę działania.

W zależności od stopnia deformacji powierzchni ziemi, przekształceniom ulegną także gleby. Działania mechaniczne powodują zmianę ułożenia warstw podłoża, zmianę składu chemicznego gruntów oraz ich właściwości fizycznych. W wyniku tego powstają nowe grunty, składające się z przemieszanych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, zaliczane do gruntów nasypowych. Do największych strat w tym zakresie dojdzie w południowo-zachodniej części terenu 2U-P i w zachodniej części terenów KR i KDR, gdzie występują gleby średnio dobre zaliczone do wysokiej klasy bonitacyjnej IIIb. W związku z realizacją planowanego przeznaczenia i zagospodarowania, gleby te stracą swoje właściwości i zostaną zdegradowane.

Realizacja ustaleń planu prowadzić będzie do znaczącego wzrostu ilości odpadów, wytwarzanych na terenach U-P. Odpady powstające na obszarze planu związane będą zarówno z etapem realizacyjnym (odpady budowlane), jak również przede wszystkim z funkcjonowaniem nowych obiektów budowlanych (odpady niebezpieczne, odpady komunalne). W celu uniknięcia zanieczyszczenia gleby, poprzez nieodpowiednią gospodarkę odpadami, zapisy projektu planu ustalają gromadzenie odpadów w miejscach ich powstawania oraz ich dalsze zagospodarowanie zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie oraz z przepisami odrębnymi.

5. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Ze względu na brak występowania na obszarze objętym opracowaniem wód powierzchniowych, ustalenia projektu planu nie odnoszą się bezpośrednio do zagadnień, związanych z ochroną zasobów wód powierzchniowych.

Realizacja nowej zabudowy kubaturowej nie powinna znacząco wpłynąć na zmianę stosunków wodnych w obszarze opracowania ani w jego okolicy. Jednakże lokalizacja każdego nowego budynku, jak również roboty w zakresie sieci infrastruktury technicznej, skutkować będą między innymi trwałym uszczelnieniem terenów przeznaczonych bezpośrednio pod budynek oraz ograniczeniem powierzchni umożliwiającej infiltrację wód opadowych lub roztopowych. Pośrednio działania te mogą potencjalnie wpłynąć również na zanieczyszczenie wód podziemnych substancjami wprowadzanymi do gruntu.

Lokalne i czasowe negatywne oddziaływania wystąpią, głównie na skutek prowadzenia różnego rodzaju wykopów i prac przy użyciu ciężkiego sprzętu, powodującego nadmierne zagęszczenie oraz przemieszczenie poszczególnych warstw gruntu, które z kolei prowadzić może do zmian w naturalnym procesie infiltracji wód opadowych i roztopowych.

Sposób zagospodarowania powierzchni omawianego obszaru mógłby mieć wpływ na kształtowanie jakości wód podziemnych, w kontekście położenia w zasięgu trzeciorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 146. Należy jednak podkreślić, że utwory wodonośne tego zbiornika występują bardzo głęboko, co opisane zostało w rozdziale II.3.5, zatem niebezpieczeństwo zanieczyszczenia tych wód nie występuje. Mimo to, w projekcie planu wprowadzono następujące zasady ochrony i zagospodarowania ww. GZWP:

- odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej;
- zakaz lokalizacji indywidualnych oczyszczalni ścieków;
- zaopatrzenie w wodę pitną z sieci wodociągowej.

W projekcie planu dopuszczono lokalizację kondygnacji podziemnych, których realizacja mogłaby mieć wpływ na środowisko gruntowo-wodne. W przypadku ewentualnej lokalizacji kondygnacji podziemnych oddziaływania na wody podziemne zwykle są większe, bowiem realizacja takich inwestycji wiąże się z prowadzeniem prac ziemnych na większej głębokości. Ich realizacja może spowodować zakłócenie naturalnego przepływu wód, w przypadku, kiedy zwierciadło wód gruntowych zalegać będzie w strefie powyżej projektowanego poziomu posadowienia budynku. Oddziaływania na środowisko wodne mogą wynikać z prowadzenia prac odwodnieniowych oraz nieprawidłowego odprowadzania wód opadowych, roztopowych lub też ścieków z rejonu budowy. Budowa kondygnacji podziemnych, w zależności od warunków

gruntowo-wodnych, a zwłaszcza głębokości zalegania warstwy wodonośnej, spowodować może utrudnienia w ich dotychczasowym przepływie lub zmianę jego reżimu. Dlatego w przypadku realizacji inwestycji budowlanych z kondygnacjami podziemnymi niezbędne może być wykonanie dodatkowej dokumentacji z elementami badań hydrogeologicznych. W zależności od wyników tych badań, zwłaszcza w zakresie głębokości i rodzaju zalegania wód gruntowych oraz kierunku ich przepływu, niezbędne może okazać się wskazanie metody odwodnienia terenu inwestycji, która pozwoli na utrzymanie w możliwie niezmiennym stanie warunków wodnych w rejonie inwestycji.

Uwzględniając jednak lokalne uwarunkowania hydrogeologiczne, w tym przede wszystkim położenie całego analizowanego obszaru w rejonie, gdzie zwierciadło wód gruntowych występuje nisko, na głębokości ponad 2 m ppt, prawdopodobieństwo naruszenie zwierciadła wód gruntowych jest znikome.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu zaopatrzenie w wodę pitną odbywać się będzie wyłącznie z sieci wodociągowej. W ten sposób wyeliminowano budowę i korzystanie z indywidualnych ujęć wody w postaci studni, co niewątpliwie ograniczy możliwość przenikania zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego.

Wraz z realizacją zabudowy usługowo-produkcyjnej powstaną nowe źródła ścieków przemysłowych lub bytowych. W celu zapobieżenia możliwości zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego, projekt planu ustala odprowadzenie ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej, nie dopuszczając tym samym lokalizacji zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe oraz indywidualnych oczyszczalni ścieków. Ponadto, zgodnie z przepisami odrębnymi ścieki przemysłowe odprowadzane do urządzeń kanalizacyjnych nie mogą zawierać zanieczyszczeń w ilościach przekraczających dopuszczalne wartości określonych wskaźników. Z tego względu, w projekcie planu ustalono obowiązek wstępnego oczyszczenia ścieków przemysłowych, przed wprowadzeniem ich do kanalizacji sanitarnej, do stopnia odpowiadającego wymogom określonym w przepisach odrębnych. Powyższe zapisy pozwolą na ograniczenie ryzyka przedostania się do wód zanieczyszczeń fizycznych, chemicznych oraz biologicznych, związanych z użytkowaniem terenów zabudowanych, co optymalnie zabezpieczy środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem.

Znaczne powiększenie obszarów zabudowanych spowoduje zmniejszenie zdolności infiltracji gruntów przypowierzchniowych oraz większy odpływ wód opadowych z terenów przeznaczonych do zabudowy za pośrednictwem sieci kanalizacji, jeśli taka powstanie. Zasadne będzie zatem podejmowanie dodatkowych działań technicznych, pozwalających na zatrzymanie części wód opadowych na terenach i częściowe odciążenie ewentualnej kanalizacji deszczowej.

W tym zakresie w projekcie planu wprowadzono dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń, takich jak: rowy infiltracyjne, drenaże rozsączające, rowy i niecki retencyjne, ogrody deszczowe, stawy hydrofitowe, studnie chłonne, zielone dachy i ściany, czy zbiorniki retencyjne oraz dopuszczenie zastosowania nawierzchni przepuszczalnych. Przy projektowaniu ww. rozwiązań służących lokalnej retencji należy wziąć pod uwagę warunki gruntowe panujące na analizowanych terenach. W tym miejscu należy podkreślić, że szczegółowe zasady postępowania z wodami opadowymi i roztopowymi na działkach budowlanych, na których usytuowane są budynki ustalone zostały w szczególności w § 8 i § 28 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*, zasady odprowadzania wód opadowych i roztopowych z terenów dróg w dziale IV rozdział 1 *rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie*, natomiast zasady odprowadzania ww. wód, pochodzących z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej z części dróg, parkingów zawarte są m.in. w § 17 *rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do urządzeń wodnych*.

Dla ochrony zasobów wód podziemnych pożądane jest również utrzymanie jak największych powierzchni umożliwiających infiltrację wód do gruntu, a więc powierzchni biologicznie czynnej. W tym celu, w projekcie planu ustalono nakaz zachowania powierzchni biologicznie czynnej na poziomie nie mniejszym niż 20% działki budowlanej na terenach U-P oraz zagospodarowanie zielenią wszystkich nieutwardzonych fragmentów terenów. Podjęte działania mają na celu ograniczenie uszczelnienia gruntu oraz zachowanie możliwie największych powierzchni zielonych, umożliwiających naturalną filtrację wód do gruntu oraz zapobieganie odpływowi wód z terenu opracowania.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, iż ww. rozwiązania w sposób optymalny zabezpieczą środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem zarówno ściekami bytowymi, przemysłowymi, jak również wodami opadowymi lub roztopowymi.

6. Oddziaływanie na szatę roślinną i różnorodność biologiczną

Realizacja ustaleń projektu planu wpłynie w sposób niekorzystny na roślinność omawianego obszaru. Na skutek wprowadzania nowego, bardzo intensywnego zainwestowania występująca na omawianym obszarze uboga i mało różnorodna szata roślinna ulegnie silnym przekształceniom, a w dużej części zostanie usunięta. Dewastacji ulegnie jednak wyłącznie

roślinność niska, reprezentowana przez siedliska związane z polami uprawnymi, porastające tereny przeznaczone bezpośrednio pod realizację inwestycji na terenach U-P oraz pod realizację dróg: KR, KDD i KDR. Powierzchnie, w obrębie których powstaną budynki oraz zlokalizowane zostaną szlaki komunikacyjny o utwardzonej i uszczelnionej powierzchni, zostaną trwale pozbawione pokrywy roślinnej.

Niekorzystny wpływ na tutejszą szatę roślinną wystąpi również na etapie realizacji większości inwestycji (budynków, drogi). W trakcie prowadzenia prac budowlanych czasowo i lokalnie zniszczona może zostać również roślinność występująca na terenach sąsiadujących z planowaną zabudową, wykorzystywanych m.in. jako tymczasowe drogi dojazdowe lub miejsce składowania materiałów budowlanych. Przewiduje się jednak, że po zakończeniu prac realizacyjnych oddziaływania te ustąpią.

W niewielkim zakresie do rozwoju bioróżnorodność przyczynić się może ustalona w projekcie planu powierzchnia biologicznie czynna dla terenów U-P na poziomie nie mniejszym niż 20% działki, nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich nieutwardzonych fragmentów terenów oraz realizacja szpaleru drzew wzdłuż drogi wewnętrznej KR. Realizacja ww. ustaleń planu spowoduje przekształcenie powierzchni porośniętych roślinami o ograniczonym składzie gatunkowym i określonym okresie wegetacji, w znacznie mniejsze powierzchnie porośnięte za to bardziej trwałymi gatunkami roślin. W kontekście różnorodności biologicznej istotne będzie jednak to, jaka roślinność zostanie wprowadzona na dany teren. Ważne jest, aby charakteryzowała się ona odpowiednim doбором i zróżnicowaniem gatunkowym oraz gęstością nasadzeń.

Podsumowując, stwierdza się, że ustalenia planu w znaczący sposób wpłyną na zmniejszenie terenów zajmowanych dotychczas przez zbiorowiska roślinne. Zniszczeniu ulegną jednak wyłącznie zbiorowiska związane z polami uprawnymi, mające niewielką wartość przyrodniczą.

7. Oddziaływanie na faunę

Ubytek i zniszczenie potencjalnych siedlisk na skutek wprowadzania budynków na oraz innych urządzeń służących zabudowie produkcyjnej lub usługowej, wpłynie na ograniczenie powierzchni stanowiącej środowisko życia występujących tu gatunków zwierząt. Dodatkowo ogrodzenia, które powstaną wzdłuż granic działek budowlanych stanowiąc będą dużą barierę przestrzenną dla wielu gatunków zwierząt, przez co nie będą się one mogły swobodnie przemieszczać, zarówno w obrębie omawianych obszarów, jak również z i do obszarów poza planem. Zmniejszenie powierzchni życiowej oraz ograniczenie dostępności do bazy pokarmowej (szczególnie w przypadku małych zwierząt, których zdolności migracyjne są niewielkie),

spowodować może wypieranie gatunków związanych z terenami niezagospodarowanymi oraz stopniowe zastępowanie ich gatunkami przystosowanymi do życia w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy.

Czasowy oraz ograniczony przestrzennie, niekorzystny wpływ na organizmy żywe, w tym na zwierzęta, wystąpi na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, wymagających prowadzenia prac budowlanych z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu. Działania te wiązać się będą z generowaniem hałasu (silniki maszyn) oraz zniszczeniem pokrywy roślinnej w obrębie części terenu (tymczasowe drogi dojazdowe, miejsca składowania materiałów budowlanych), co skutkować będzie wycofywaniem się z tych terenów poszczególnych gatunków zwierząt.

Ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo znacznych terenów otwartych, zakłada się, że zwierzęta z analizowanego obszaru przeniosą się na okoliczne pola. Inwestycje wynikające z ustaleń planu miejscowego nie powinny zatem spowodować zmniejszenia liczebności większości gatunków zwierząt żyjących na obszarze objętym planem.

Istniejącym zagrożeniem dla ptaków jest napowietrzna linia elektroenergetyczna WN 110 kV, przebiegająca przez wschodnią część opracowania. Mogą zdarzyć się przypadki, że ptaki podczas wędrówek i przelotów nie dostrzegą elementów linii, przede wszystkim przewodów i zginą lub odniosą obrażenia na skutek kolizji z przewodami. Biorąc to pod uwagę, projekt planu dopuszcza skablowanie ww. linii elektroenergetycznej.

8. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Obszar objęty projektem planu położony jest poza terenami udokumentowanych złóż kopalin, zatem w żaden sposób nie będzie na nie oddziaływał.

W najbliższym sąsiedztwie obszaru opracowania nie występują również większe kompleksy leśne. Degradacji i zmianie sposobu przeznaczenia ulegną natomiast kompleksy gleb dobrych klasy IIIB.

Ze względu na fakt, iż utwory wodonośne trzeciorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 146 występują bardzo głęboko, co opisane zostało w rozdziale II.3.5, niebezpieczeństwo zanieczyszczenia tych wód lub wpływu na ich stan ilościowy, w związku z proponowanym w projekcie planu przeznaczeniem i zagospodarowaniem terenu, nie powinno wystąpić. W projekcie planu ustalono natomiast ochronę i zagospodarowanie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 146, zgodnie z przepisami odrębnymi, przez które rozumieć należy przede wszystkim:

- *Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z 19 marca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie składowisk odpadów, w którym stwierdzono, że na*

obszarach ochronnych zbiorników wód podziemnych nie mogą być lokalizowane składowiska odpadów niebezpiecznych oraz składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne;

- *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie*, w którym ustalono nakaz wyposażania stacji baz paliw płynnych w instalacje i urządzenia zabezpieczające przed przenikaniem produktów naftowych do gruntu, wód powierzchniowych i gruntowych.

9. Oddziaływanie na walory Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód

Uwzględniając wyjaśnienia zawarte w rozdziale III.3. dotyczące Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód nie stwierdza się, aby istniały przesłanki dla specjalnej ochrony tego obszaru, wynikające z celów i zakazów ustalonych w *Rozporządzeniu nr 18/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 20 lipca 2007 r. w sprawie Międzychodzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu*. Należy jednak zauważyć, że obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względów na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem. Ustalenia planu poprzez zmianę przeznaczenia części gruntów rolnych na cele nierolnicze, przyczynić się mogą do całkowitej zmiany krajobrazu w tym rejonie gminy, gdzie krajobraz z otwartego stanie zamkniętym i zurbanizowanym, co w pewnym stopniu wpłynie również na krajobraz w granicach obszaru chronionego. Jak jednak wspomniano powyżej Obszar Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód zachował byt prawny, ale z uwagi na brak wydanej nowej uchwały, pozbawiony jest ram prawnych.

Jednocześnie Obszar Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód jako objętym formą ochrony przyrody został wymieniony również w „Audycie krajobrazowym województwa wielkopolskiego”, co skutkuje tym, że ustalenia planu miejscowego muszą uwzględniać rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazu wynikające z ww. dokumentu. Biorąc to pod uwagę, przeprowadzono analizę tych rekomendacji i wniosków, które ze względu na lokalizację obszaru opracowania oraz zakres jego ustaleń odnoszą się do zagadnień poruszanych w ww. audycie. Analiza nie wykazała jednoznacznych niezgodności obu dokumentów. Wprawdzie audyt wskazuje na ograniczenie przekształcania terenów rolnych, ale jednocześnie dopuszcza możliwość lokalizowania nowej zabudowy w ramach uzupełniania lub kontynuacji zainwestowania, a za takie należy uznać dokończenie strefy przemysłowej

zaplanowanej w tym rejonie Gorzyna w zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód. Dodatkowo w projekcie planu wykluczono lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Parametry i wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów U-P ustalone w analizowanym planie miejscowym nawiązują do parametrów i wskaźników zapisanych dla terenów produkcyjno-usługowych w sąsiednim planie miejscowym obowiązującym po drugiej stronie drogi krajowej nr 24. Z kolei zasady i warunki dotyczące sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzaje materiałów budowlanych, ustalone zostały z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych i nie naruszają rekomendacji audytu.

10. Emitowanie promieniowania elektromagnetycznego

Projekt planu nie przewiduje żadnych nowych, znaczących emitorów promieniowania elektromagnetycznego.

Dla istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej wyznaczono na rysunku planu strefę ochronną, którą traktować należy w omawianym przypadku również jako strefą oddziaływania tej instalacji. W strefie ochronnej linii elektroenergetycznej WN 110 kV, ustalonej w projekcie planu na 11 m od osi linii w każdą stronę, zakazano lokalizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

Biorąc po uwagę normy pól elektromagnetycznych dla miejsc dostępnych dla ludności, stwierdzić należy, powołując się na badania wykonywane pod liniami o jeszcze wyższym napięciu, że 2 m nad ziemią, tuż pod linią elektroenergetyczną o napięciu 220 kV, wartość pola elektrycznego wynosi 5,6 kV (przy normie do 10 kV/m), a pola magnetycznego 40 A/m (przy normie do 60 A/m). Należy zatem stwierdzić, że nie ma przesłanek, aby sądzić, iż w miejscach dostępnych dla ludności na obszarze projektu planu, pole elektromagnetyczne będzie miało ponadnormatywne wartości.

W analizowanym dokumencie nie odniesiono się do możliwości lokalizacji stacji bazowych telefonii komórkowej, stanowiących źródło promieniowania elektromagnetycznego. Dopuszczenia i ograniczenia w tym zakresie uregulowane zostały w *Ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnej*¹¹, która jest aktem nadrzędnym w stosunku do planu miejscowego.

¹¹ Ustawa z 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnej (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 604, ze zm.)

11. Oddziaływanie na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe

Obszar opracowania położony jest w całości poza terenami górniczymi, a także terenami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonymi osuwaniem się mas ziemnych. Nie przewiduje się zatem, aby dobra materialne zlokalizowane obecnie lub w przyszłości w granicach obszaru objętego planem zagrożone były zniszczeniem lub uszkodzeniem.

Dla ochrony przebiegającego wzdłuż zachodniej granicy opracowania gazociągu wysokiego ciśnienia DN 100, w projekcie zmiany planu wyznaczono strefę kontrolowaną po 35 m od osi gazociągu. Strefy kontrolowane wyznaczane są co prawda po to, aby kontrolować wszelkie działania, które mogłyby spowodować uszkodzenie gazociągu lub mieć inny negatywny wpływ na jego użytkowanie i funkcjonowanie, ale jednocześnie stanowią też pewną bezpieczną odległość dla realizowanej w sąsiedztwie zabudowy. Biorąc to pod uwagę, w strefie kontrolowanej ustalono uwzględnienie zakazów i ograniczeń w zagospodarowaniu terenów, zgodnie z przepisami dotyczącymi sieci gazowych.

Również dla istniejącej linii elektroenergetycznej 110 kV w projekcie planu wyznaczono 11-metrową strefę ochronną, w której zakazano lokalizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi oraz nasadzeń drzew.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że realizacja ustaleń planu na terenie U-P, a także budowa nowych dróg, skutkować będzie zwiększeniem ilości dóbr materialnych na obszarze opracowania.

12. Oddziaływanie na ludzi

Projekt planu w sposób odpowiedni reguluje kwestie związane z: ochroną i kształtowaniem jakości powietrza atmosferycznego, gospodarką wodno-ściekową oraz ochroną przed hałasem. Wprowadzając poszczególne ustalenia (opisane we wcześniejszych rozdziałach niniejszej prognozy), ogranicza się negatywny wpływ na jakość życia i zdrowie ludzi pracujących w przyszłości w granicach obszaru objętego planem.

Główną przyczyną występowania okresowego dyskomfortu będą prace budowlane, związane z realizacją nowych obiektów produkcyjno-usługowych na terenie P/U, a także z realizacją pełnego układu drogowego. Na skutek prowadzonych prac budowlanych należy spodziewać się zwiększonej emisji hałasu, której źródłem będą pracujące maszyny i urządzenia, a także zwiększonej emisji gazowych i pyłowych, generowanych podczas prowadzenia prac ziemnych. Należy jednak przypuszczać, że prace te będą prowadzone etapowo, przede wszystkim w porze dziennej i nie będą stanowić uciążliwości w godzinach nocnych. Zatem ze względu na charakter wspomnianego oddziaływania (krótkotrwałe i chwilowe), nie przewiduje

się jego istotnego wpływu na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego. Ponadto zasięg oddziaływania prowadzonych inwestycji powinien zamykać się w granicy działki budowlanej.

W celu ochrony zdrowia i życia ludzi, projekt planu wprowadza ponadto strefę ochronną od istniejącej linii elektroenergetycznej 110 kV, w której zakazuje lokalizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, co chronić będzie miejsca dostępne dla ludności przed ponadnormatywnym oddziaływaniem promieniowania elektromagnetycznego.

W celu zachowania bezpiecznej odległości od gazociągu wysokiego ciśnienia DN 100, wprowadzono wzdłuż niego strefę kontrolowaną o szerokości po 35 m od osi gazociągu, nakazując uwzględnienie w jej granicach ograniczeń w zagospodarowaniu terenu, zgodnie z przepisami dotyczącymi sieci gazowych.

Reasumując, nie należy spodziewać się niekorzystnego oddziaływania na ludzi, w związku ze zmianami dotychczasowego sposobu przeznaczenia i zagospodarowania terenów, jakie zostały zaproponowane w projekcie planu miejscowego.

13. Oddziaływanie transgraniczne

Planowane przedsięwzięcia mają charakter lokalny i nie będą emitować zanieczyszczeń mogących przemieszczać się na dalekie odległości. Ponadto, z uwagi na położenie gminy Międzychód, realizacja zapisów analizowanego planu miejscowego nie spowoduje transgranicznych oddziaływań na środowisko przyrodnicze.

VII. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, W TYM ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Przyjęcie proponowanych w analizowanym projekcie planu rozwiązań wywoła duże i znaczące zmiany w środowisku. Zapisy projektu są jednak na tyle precyzyjne, że w przypadku realizacji ustaleń tego dokumentu powinny zapewnić optymalną ochronę środowiska przyrodniczego zarówno w granicach obszaru objętego projektem planu, jak i w jego otoczeniu. Nie przewiduje się zatem, aby rezultaty realizacji planu w sposób szczególnie negatywny wpływały na środowisko.

W trakcie realizacji zabudowy należy zadbać o to, aby przed rozpoczęciem prac budowlanych na powierzchni obecnie nieprzekształconej, zdjąć warstwę humusową i wykorzystać ją odpowiednio po zakończeniu robót. Sytuacja ta dotyczyć powinna w szczególności części terenu 2U-P, gdzie występują gleby wysokiej – IIb klasy bonitacyjnej.

Jednym z rozwiązań alternatywnych byłoby pozostawienie południowo-zachodniej części terenu 2U-P, ze względu na występowanie IIIb klasy bonitacyjnej gleb, jako gruntów niezabudowanych, użytkowanych rolniczo. Jednak wydaje się, że bezpośrednie sąsiedztwo drogi krajowej nr 24 oraz zaplanowane n pozostałej części planu miejscowego sąsiedztwo funkcji produkcyjno-usługowej nie jest najlepszym miejscem do prowadzenia upraw polowych.

Ponadto rozważano różne warianty obsługi komunikacyjnej nowych terenów inwestycyjnych (U-P). Z uwagi na wiosek GDDKiA dotyczący wykluczenia możliwości tworzenia bezpośrednich włączeń do drogi krajowej oraz wykorzystywania istniejących zjazdów do obsługi terenów, zrezygnowano z bezpośredniego dostępu do drogi krajowej nr 24 i ustalono pośredni dojazd do niej poprzez drogę publiczną KDD i nowo planowaną wewnętrzną KR wyznaczone w projekcie planu, prowadzące do drogi powiatowej nr 1719P Międzychód-Dzięcielin-Skrzydlewó, zlokalizowanej poza granicami planu.

VIII. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Głównym skutkiem realizacji ustaleń mpzp gminy Międzychód – część obrębu Gorzyń (strefa przemysłowa – północ) będą konkretne zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym omawianego obszaru, w zakresie lokalizacji nowej zabudowy usługowo-produkcyjno-magazynowej i nowych dróg.

Zapisy projektu planu uwzględniają wymogi ochrony środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami. Jednakże w prawidłowym funkcjonowaniu zrealizowanych na terenach objętych planem przedsięwzięć zawsze istnieje ryzyko wystąpienia negatywnych zjawisk dla środowiska, które są trudne do określenia i zminimalizowania w ustaleniach planu (np. wystąpienie pożaru, awaria sieci kanalizacyjnej lub wodnej).

W kontekście ustaleń omawianego w prognozie projektu planu, po realizacji jego ustaleń proponuje się monitoring dotyczący:

- rodzajów i ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza atmosferycznego,
- skuteczności i prawidłowości gospodarki odpadami (2 razy w roku),
- przeglądów eksploatacyjnych urządzeń oczyszczających w przypadku zrzutu oczyszczonych wód opadowych i roztopowych (2 razy w roku).

Zakres i częstotliwość monitoringu na terenach zlokalizowanych na analizowanym obszarze powinny być dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska.

IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji w tym przypadku planu miejscowego. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Podstawowym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest diagnoza stanu środowiska i wskazanie potencjalnego negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń planu na środowisko. Niniejsza prognoza dotyczy oceny oddziaływania na środowisko mpzp gminy Międzychód – część obrębu Gorzyń (strefa przemysłowa – północ). Analizie i ocenie poddano projekt uchwały Rady Miejskiej Międzychodu, zawierający ustalenia realizacyjne planu oraz rysunek projektu planu w skali 1:2000.

Obszar objęty projektem planu miejscowego zlokalizowany jest w centralnej części gminy Międzychód, w granicach wsi Gorzyń, przy drodze krajowej nr 24. Zajmuje on powierzchnię ponad 56 ha. Omawiany obszar stanowi w całości tereny niezagospodarowane i niezainwestowane, użytkowane rolniczo.

W pierwszej części prognozy scharakteryzowano środowisko przyrodnicze w podziale na poszczególne komponenty oraz ich wzajemne powiązania, w tym: warunki geologiczno-gruntowe, rzeźbę terenu, warunki glebowe, warunki wodne, florę, faunę, klimat lokalny i wartości kulturowe. Analizowany obszar jest płaski i delikatnie opada ze wschodu na zachód od rzędnej 71,1 m n.p.m do 62,8 m n.p.m. Cały obszar opracowania zbudowany jest z glin zwałowych. W jego obrębie nie występują żadne udokumentowane złoża surowców naturalnych. Na obszarze opracowania nie ma żadnych cieków ani zbiorników wodnych. Zwierciadło wód gruntowych występuje dość głęboko tj. między 2 m ppt a 5 m ppt. Ponadto cały teren objęty analizą położony jest w zasięgu trzeciorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 146 „Subzbiornik Jezioro Bytyńskie-Wronki-Trzciel”. Zdecydowanie dominują gleby pseudobielicowe wytworzone z glin, które pod względem bonitacyjnym stanowią klasę IVa oraz częściowo IIIb tj. gleby średnio dobre. Dominuje tu roślinność związana z polami uprawnymi. Świat zwierząt reprezentowany jest głównie przez drobne ssaki i ptaki polne. Obszar opracowania charakteryzuje się topoklimatem terenów użytkowanych rolniczo. Występują tu dobre warunki termiczne, równomierne nasłonecznienie, mała wilgotność powietrza i dobre

przewietrzanie. Cały teren położony jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód, będącego jednocześnie obszarem objętym formą ochrony przyrody, określonym w „Audycie krajobrazowym województwa wielkopolskiego”.

W tej części prognozy opisano także istniejący stan środowiska pod względem ochrony jakości powietrza, wód, klimatu akustycznego oraz pól elektromagnetycznych. Na stan powietrza w omawianym rejonie wpływać może sąsiedztwo drogi krajowej nr 24 oraz duże połacie terenów biologicznie czynnych użytkowanych rolniczo. Ruch komunikacyjny na drodze krajowej nr 24 nie powinien stanowić znaczącego zagrożenia dla klimatu akustycznego w obszarze objętym prognozą. Jedynym źródłem promieniowania elektromagnetycznego jest przebiegająca przez wschodnią część planu napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV.

W drugiej części szczegółowo omówiono zapisy projektu planu. Projekt wyznacza dwa nowe tereny przeznaczone pod zabudowę usługowo-produkcyjną (U-P) oraz częściowo nowe tereny drogowe (KDR, KDD i KR). Stwierdzono również, że głównym celem jest poszerzenie strefy przemysłowej zlokalizowanej we wsi Gorzyń, przy drodze krajowej nr 24. Ponadto szczegółowo omówiono zapisy projektu i wskazano na powiązania ich z zapisami zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód” oraz z „Audytem krajobrazowym województwa wielkopolskiego”. Stwierdzono, że projekt planu nie narusza ustaleń obu tych dokumentów. Wykazano także brak negatywnych skutków dla środowiska i przestrzeni, jakie mogłyby wystąpić w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu. Na analizowanym fragmencie gminy Międzychód głównymi problemami ochrony środowiska, istotnym z punktu widzenia projektu planu, jest ruch samochodowym na drodze krajowej nr 24, który jednak w chwili obecnej w analizowany obszarze, nie powoduje uciążliwości dla ludzi, gdyż obszar ten jest użytkowany rolniczo oraz pola elektromagnetyczne związane z napowietrzną linią elektroenergetyczną 110 kV.

Następnie omówiono podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, istotne z punktu widzenia projektu planu. W tym zakresie przeanalizowano następujące dokumenty: *Konwencję Berneńską* z dnia 19 września 1979 r., dotyczącej zagadnień związanych z ochroną zagrożonych wyginięciem gatunków europejskiej flory i fauny, *Europejską Konwencję Krajobrazową* z dnia 20 października 2000 r., „*Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*”, przenoszący założenia i cele zawarte w dyrektywie unijnej tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej z 23 października 2000 r. i „*Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*” (SPA2020).

W kolejnej, głównej części opracowania, omówiono potencjalne oddziaływanie realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Streszczając tę część należy stwierdzić, co następuje:

- Nowymi punktowymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza będą instalacje grzewcze zlokalizowane w obrębie powstającej zabudowy produkcyjno-usługowej. Realizacja ustaleń planu nie powinna wpłynąć w znaczący sposób na zmianę warunków klimatu lokalnego i jakość powietrza atmosferycznego.
- Realizacja ustaleń planu uniemożliwi mieszanie funkcji produkcyjno-usługowej, dla której nie definiuje się wymagań akustycznych w środowisku, z funkcjami lub obiektami, objętymi ochroną akustyczną.
- Realizacja ustaleń planu miejscowego doprowadzi do znaczących zmian krajobrazu. Krajobraz analizowanego obszaru, z otwartego zmieni się w zamknięty, przekształcony antropogenicznie.
- Zmiany dotychczasowego sposobu użytkowania będą miały znaczący wpływ na powierzchnię ziemi, rzeźbę oraz warunki podłoża, szczególnie w miejscach lokalizacji budynków, dojazdów, dojazdów i miejsc postojowych dla samochodów.
- Na terenie 2U-P degradacji ulegną chronione przepisami prawa gleby, zaliczone do klasy bonitacyjnej IIb.
- Rozwiązania planu miejscowego w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, powinny w optymalny sposób zabezpieczyć środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem ściekami przemysłowymi lub bytowymi.
- Ustalenia planu w istotny sposób wpłyną na zmniejszenie terenów zajmowanych dotychczas przez zbiorowiska roślinne. Zniszczeniu ulegną jednak wyłącznie zbiorowiska związane z polami uprawnymi, mające niewielką wartość przyrodniczą.
- Nie należy spodziewać się niekorzystnego oddziaływania na ludzi, w związku ze zmianami dotychczasowego sposobu przeznaczenia i zagospodarowania terenów, jakie zostały zaproponowane w projekcie planu miejscowego.
- Nie przewiduje się, aby dobra materialne zlokalizowane w granicach planu zagrożone były zniszczeniem lub uszkodzeniem w wyniku realizacji jego ustaleń.
- Ustalenia planu w odpowiedni sposób chronią tereny dostępne dla ludności przed ponadnormatywnymi polami elektromagnetycznymi związanymi z istniejącą linią elektroenergetyczną 110 kV.

W piątej części uznano, że w projekcie planu zaproponowano optymalne rozwiązania zapobiegające i ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze. Omówiono również rozwiązania alternatywne dotyczące zagospodarowania istniejących gruntów rolnych oraz obsługi komunikacyjnej nowych terenów inwestycyjnych.

W ostatniej części prognozy odniesiono się do przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień planu. Stwierdzono, że szczególnie istotne w kontekście ustaleń omawianego projektu planu, będzie monitorowanie: rodzajów i ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza atmosferycznego, skuteczności i prawidłowości gospodarki odpadami oraz przeglądy eksploatacyjne urządzeń oczyszczających w przypadku zrzutu oczyszczonych wód opadowych i roztopowych.

Sporządzenie i uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – część obrębu Gorzyń (strefa przemysłowa – północ) pozwoli na sformułowanie dla tego obszaru szczegółowych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, umożliwiających rozwój zabudowy usługowo-produkcyjno-magazynowej o odpowiednich parametrach oraz jej właściwą obsługę komunikacyjną.

OŚWIADCZENIE*

do prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód
– część obrębu Gorzyń (strefa przemysłowa – północ)

Oświadczam, że ja, niżej podpisany:

- 1) ukończyłem studia magisterskie na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na kierunku gospodarka przestrzenna;
- 2) posiadam ponad 5-letnie doświadczenie w pracach związanych z przygotowaniem kilkudziesięciu prognoz oddziaływania na środowisko.

Marcin Piernikowski

* Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.